

اصلاح

علم و ثقافت در حیات امروزی

(۷)

قبلا اشاره نمودیم که جسم انسان از عناصر محیط تغذیه نموده و این عناصر غذایی نه تنها نشوونمای جسمی را تحت نفوذ قرار میدهد بلکه به حالات روحی و اخلاقی نیز اثر می بخشد همانطور عقل انسانی از عناصر عقلیه محیط خود تغذیه نموده و اوضاع روحی و معنوی محیط به آن صاحب تأثیر کامله است. برای اثبات این مسئله مثالی ذکر میکنیم: شما اگر محیط خود را ترک داده و به محیط دیگر که دارای اوضاع و حالات اخلاقی متمایزی باشد وارد کردید و چندی در آن اقامت نمائید ملاحظه خواید کرد که جریانات و حالات اخلاقی محیط جدید حتماً به قوای معنوی شما تأثیر وارد کرده و بعد از چند وقتی در وضعیت اخلاقی شما سواثر افتاد اصلی آن محیط کمتر اختلاف تجارزی مشاهده خواهد رسید شما هر قدر دامن برچینید و از امتزاج با افراد آن خود داری کنید باز هم تأثیر آن خواهی نخواهی صورت گرفته و طبیعتاً مانند آن ها خواهید شد. اگر قوای ذهنی شما در محیط اصلی خوب بخته شده و اوضاع آن روحیات شما را شدیداً تحت نفوذ قرار داده باشد البته مفارقت اخلاقی محیط جدید در شما کمتر صاحب تأثیر خواهد بود ولی اگر در فضولیت محیط اولیه خود را ترک داده باشید و در حالیکه احساسات و خواص طبیعی شما تکامل نیافته باشد از محیط خود خارج کردید در آن صورت محیط دیگر به سرعت وسهولت سمت افکار و روحیاتتان را از راه اولی منحرف و بطرف دیگر یعنی آن جانبی که افراد این محیط به آن روان است متمایل خواهد ساخت .

مصادر تأثیر عام در حیات انسان :

علم در حیات بشر از سه مصدر و منبع صاحب تأثیر میباشد که اینک خلاصه آنها حسب ذیل تذکار می یابد .
۱- انسان از فوائد تطبیقیه علم منفعت ها و استفادها بر میدارد و این فوائد و منافع عبارت اند از تحصیل بسا مواد و اسباب و نشر و توزیع آنها در بین افراد ، طرق سرمایه مخاطبات و استعمال از احوال همسنگر چه به کمک ذرائع مذکور امم و افراد به هم دیگر قرابت و نزدیکی حاصل میکنند . از علوم حیویه نتایج و فوائد بس قیمتداری بدست می آرند و در اثر آن اصول زراعت را اصلاح و تکامل می بخشند انواع مفیده نبات و حیوان را تربیه و تکثیر میدهند و اجناس نفیس و اصیل آنها را انتخاب میکنند و برای موفقیت به این مطلوب به علم طب و صحت عامه اهتمام و توجه مخصوص مبدول میدارند محیط خود را از امراض و آفات و بایه حفظ و صیانت می نمایند و میکوشند تا حد متوسط و فیات در اثر مراعات و تعمیم قواعد حفظ الصحة کم شده و جا معه انسانی روز بروز رو بترتیب باشد .
ساحه صنعت و استفاد های صنعتی را خیلی وسیع ساخته و فابریکه ها و مصانع خود را بدرجه متکامل میگردانند

دباندنی خبرونه

تو کیو ، دجایان حربی ابلاغیه ، دجدي په (۹) دجایان یوی بحری تولگی الوتکو د (کپ مار کوس) په او بو کیني دمتجدینو یر بیزو حمله و کره او یوه متوسطه دحمل او نقل او خونوری کوچینی پیری-نپی وونی کړی او په هوائی جکرو کیني نپی دمتجدینو خو الوتکی را غور زولی دی ددغه عملیاتو څخه دجایان هم (۹) الوتکی وخیل مرکز ته ندی راغلی .
د متجدینو له یوی تولگی الوتکو څخه چه و (۷۰) الوتکو ته رسیدلی او یر « رابل » نپی حمله کړی وه (۸) الوتکو په یقینی صورت او یوه بله الوتکه په غالب کمان سره راوغوزوله شوه .
د جدي پر (۱۱) دمتجدینو له یوی بلی تولگی الوتکو څخه چه (۴۰۰) الوتکو ته رسیدلی او یر « رابل » نپی حمله و کره دجایان دیککاری الوتکو او مغربوله خوا (۷) الوتکی په یقینی صورت او ۳ نوری الوتکی نپی په غالب کمان سره راوغوزولی شوی .
د دغه عملیاتو څخه دجایان هم (۳) الوتکی بیرته ندی راغلی .
« دومی »
الجزیره د (اورتونا) دشمال په (۳) میلی کیني کلسکه جکره جاري ده . دایضاً دمحاذ په نورو جبهو کیني مسلحی جکری شته ، یر ون د متجدینو الوتکو دایضاً په مرکزی برخه کیني دجرمن (۱۳۰) موتران خراب یازیانن کړه . (ریو تر) ملبورن : د اتانزونی الوتکی دطیاره درونکی پیری له بامه والوتی او یر (کسوی ټنک) اور ایال نپی حمله وروړه او (۲) درنو کرو زروته نپی اور وچاوه او دجایان پر (۲) مغربونې مستقیمه بمباری وکړه ، په هوائی جکره کیني نپی دجایان (۳۲) الوتکی راوچولی د اتانزونی عسکر د (نیورتن) په شمال غرب کیني دگلو ستردد ماغی دهوائی مرکز په شاؤخوا کیني دیری لخمکی ونیولې .
د اتانزونی الوتکو دجایان دشمال په (۶۵۰) میلی کیني د (پاراوشیر) په جزیره کیني چه د (کیوریل) د جزیره په شمال کیني واقع ده یر خپلو نځیو و

که میکوشند تا هر کدام روزانه پیش از ۳۰ موتر ویا نظیر آن از خود بیرون کنند و وضعیت آن ها را اوری میسازند که احتیاجات هر وقت و زمان را بخوبی ذریعه آن ها رفع کنند مثلاً وقتیکه صلح و امنیت عمومی حس میشد در آن وقت مصانع مذکور در رفم احتیاجات مدنی میکوشند و اگر ضرورت های حربی بمیان آمد در آن زمان هم عاقل و بلا استفاده نیفتد برای پیش برد مقاصد حربی کمک و معاونت کنند .
بهین لحاظ امروز درممالک راقیه عالم تقدم علمی اولتر از همه چیز جلب توجه می نماید چه در سایه این پیشرفت صناعات ، شئون زراعیه ، وسائل تبلیغ و مخاطبه را تکامل بخشیده و در نتیجه

بمباری و کره خود ددی عملیاتو تفصیل تر اوسه ندی معلوم د اتانزونی فو اؤد (سیدور) په جزیره کیني دیری مخکی ونیولې ، او خپل وضعیت نپی تقویه کړ .
د متجدینو الوتکو د (ارو) په جزیره کیني یر نظامی تاسیساتو اود (یاملا) او (گزماتا) یر هوائی مرکز و اود (مدانک) یر بندر اود (بوکا) او (کاهلی) یر هوائی مرکز و چه په بوکان ویل کیني واقع دی بمباری وکړه (ریو تر)
نوی د بلی : دانگر زو اتانزونی الوتکو په نورو دووشو او ورو کیني د (هو کانسک) په ناوه کیني دجایان یر نظامی تاسیساتو اود (الان) اورنگون په موصلاتی خطو اود (اکیب) په بندر کیني دجایان یر لویو او کچنیو بزیو بمباری وکړه او د برمایه شمال کیني نپی د (مبو) بل وچاوه کړ اود (موتی و) یر موصلاتی خطو نپی (۲۹) طنه بمونه اچولی دی اود ارا کمان د ایالت د جکری په محاذ کیني نپی یر نظامی تاسیساتو بمباری وکړه ندی پورته عملیاتو کیني دجایان (۱۳) الوتکی او دمتجدینو یوه الوتکه تلفه شوه .
په غربی ختیله کیني دانگر یز قوه ورا ندی لاره په نورو جبهو کیني اکتشافی فعالیت جاری دی . (ریو تر)
لندن : دانکستان دفضائی وزارت اعلامیه وائز چه ددوشنبی په شپه دمتجدینو له الوتکو بیابیر برلین او دجرمن یرغری اوشمالی برخو یر خپلو نځیو بمونه وغورخول اود المان په ساحلی اوبو کیني نپی تقبونه وغورول شوه ددغه عملیاتو څخه دمتجدینو (۲۸) الوتکی وخیل مرکز ته ندی راغلی . (ریو تر)
لندن : رسماً وویل شوه چه ددوشنبی په شپه دنیجی شپه په وخت کیني د المان الوتکو یر لندن بمباری وکړه . (ریو تر) واشنگتن : د اتانزونی دریس جمهور (روزولت) صحت چه غاړه په پوری وپه یخنی شپه شوی دی ددوشنبی په ورځ په بستره کیني یر و (ستیفن اری) دقصر ایض منشی وویل چه : تر اوسه یقینی نده چه روزولت به په راتلونکی هفته کیني دکانسکرس په مجلس کیني خپل بیغام بخیله وواځی او که به ؟ (ریو تر)

حسب اقتضای موقع آمال و آرزوهای خود را بر آورده میسازند . امروزه برکت انتفاع از فوائد تطبیقی علم در ممالک راقیه و کشور های مهمه صنعتی فابریکه های بزرگی آباد شده که در یکروز از بنه و یا پشم هزارها متر پارچه برای استفاده ما در آنهانیته میشود و یا مهندسی چنان آله درست کرده اند که در ظرف بسکاهت به تعداد ۳ هزار کیلاس بدون آنکه دست انسان به آن تماسی حاصل کند از خود بیرون می نمایند . و اگر نهضات و پیشرفت های امروزی انسان را راجع به شقوق مختلفه این مبحث بسکایک شمرده برویم سخن خیلی طول خواهد کشید چه دا تره آن وسعت تما می دارد . (با فیدارد)

کورنی خبرونه

مقررېها در ریاست مطبوعات کابل په قراریکه از شعبه اول مدیریت عمومی نشریات ریاست مستقل مطبوعات خبر می دهند بنیغالی عبدالعظیم خان عاطفی معاون مدیریت آژانس باختر بعینت کفیل مدیریت مطبوعات ولایت فطعن و بدخشان وننگارندگی اخبار اتحاد و بنیغالی محمد یونس خان عضو دارالترجمه مدیریت مذکور تر فیعا بعینت کفیل مدیریت مطبوعات سمت جنوبی وننگارنده گی اخبار و دنگه و بنیغالی میر غلام احمد خان صالحی معاون مدیریت مطبوعات هرات تر فیعا بعینت کفیل مدیریت مطبوعات سمت میمنه وننگارنده گی اخبار « ستوری » عزتقر حاصل کرده اند . (باختر)
برلین : د (نیکوپول) په جبهه کیني اود (دنیوریتروفسک) په جنوب غرب کیني د روسانو سیکي حمله رد شوی . د (ژیتومیر) په جنوب او جنوب شرق کیني دروسانو کلسکی حمله رد شوی . دنبار په غربی اوشمال غربی برخه کیني کلسکه جکره جاری ده (دویتسک) په ناحیه کیني دروسانو حمله رد شوی او دجرمن متقا بله حمله سره د شورویانو دکمک مقابله میاهم کامیابه ده . د شرق په نورو جبهو کیني مهمه واقعه نده بیسه شوی . دایضاً لیا په جنوبی جبهه کیني ورځ په آرامی تیره شوه . دجرمن الوتکو دشپه له خوا د (اوگوستا) په بندر کیني یر نظامی او بندری لجاو بمباری وکړه او د پرتانوانو نپی وارول او هم دمتجدینو یوه پیری نپی دوه کړه . تیره شپه دمتجدینو یوی تولگی الوتکو یر برلین او دجرمن یر غربو یر خو حمله وکړه خود دوی (۳۱) خاور ما شینه الوتکی راوا چولی شوی . دجرمن بلی تولگی الوتکو یر لندن حمله وکړه او یر تاوانو نپی وارول ددسمبر په میاشت کیني دروسانو (۵۴۱) الوتکی تلفی شوی دی چه (۳۹۹) الوتکی نپی په هوائی جکرو او (۱۳۹) الوتکی نپی دجک خولو توپو اونوری نپی یر لخمکه خرابی شوی دی په دغه مده کیني دجرمن (۵۷) الوتکی تلفی شوی دی . (ترانس اوشن)
برلین : داوسلو دخبر په قرار دناروی صدرا عظم دخپلی یوی وینا په ضمن کیني وویل چه : دناروی حکومت دجرمنه څخه پدی نسبت چه ناروی تر دشرق له خوا دخطر له تهدیده څخه ساتلی ده تشکر کوی او پدی جکره کیني به دگودنیمن په مقابل کیني دجرمنه سره متحد وی .
(ترانس اوشن)
برلین : دیونان صدراعظم وویل چه : دیونان مملکت به دجرمنه سره دروسی دخطر یر ضد مرسته او همکاری وکړی اوبونان به وروسته تر جکری بیاخیل زور تاریخ نوی او ښکاری کړی . (ترانس اوشن)

دشپې و ستړی خبرونه

لندن : (سرستیر دکر پس) د انگلستان د طیارو جوړولو وزیر وویل چه : که څه هم دمتجدینو حربی وضعیت خورا لوړ او وړاندی تلمی دی خو تر اوس وخت به خطر ناک موقع نشته باید احتیاط وکړو او په پیره جرمن مات کړو او بیا یر جایان یرغل وکړو .
الجزیره : (داکتر بېنش) دچکو ساوا کبار رئیس جمهور وویل چه یورپ ویوه غښتلی فرانسه ته ضرورت لری نو فرانسه به وروسته تر آزادۍ بیا قوی او غښتلی شی ، هغه وخت چه دیورپ په غرب کیني دوهم محاذ ویر انیتل شوی نو په فرانسه کیني به دفرانسوی قواؤ غښتلی قوه موجوده شی .
مسکو : دشوروی دفراوقو عسکر و لرنی تولگی شو لجاو دیولیند تر یخوانی سرحد تیری شوې خو یرلین لاتراوسه دانه منای .
برلین : د (ژیتومیر) په جبهه کیني دشوروی دتانسکدارو قواؤ حمله سره ددرنو تلفاتو وراړولورده شوه .
برلین : دجرمن اوبتلانو په (۱۰) ورځی کیني دمتجدینو (۲۱) مغربه ډوب کړی دی .
ملبورن : د استرالیلیا حکومت (برچر) دجنوبی افریق د (های کمشر) په حیث مقرر کړ .
مسکو : دجدي پر (۱۲) د (نیویل) په شمالی برخه کیني شوروی قواؤ خپل وړاندی ټنک پسی اوژد کړ او (۷۰) ودان لجاونه نپی چه په هغه کیني د (گورسکی) او (کاراتسای) د اورگاندو مرکز و نه هم شامل دی ونیول ددی لجاو دنیولو په وخت کیني دجرمن (۸) سوه کسه مړه او (۲) ټانکه او (۲۲) توپه (۱۲) ټیب اچوونکی (۳۲) ماشینداره او (۴۰۰) توپک شورویانو ولجه کړه . په بله ختیله کیني شورویان تریوه سیند یوروتل او ناوبره نپی دجرمن یر لجاو حمله وکړه او دجرمن یو کنوک پیاده عسکر نپی محوه او بوخه نپی بندیان ونیول .
داوکران په لرنی-جبهی کیني شوروی قواؤ وړاندی ټنک وکړ او د (نوفو گراد ولینسکی) ښار او د اورگادی مرکز نپی سره د (۱۷۰) ودانو لجاو چه په هغه کیني د (الیفسک) (ایبل چینو) ، (بیارا نو فسکا) محلی مرکزونه چه دژیتومیر په ولایت کیني براته دی هم شامل دی له جرمنیا نو نه ونیول همداول دکینتف په ولایت کیني د (نی تیف) محلی مرکز هم ونیو شو دجرمن یوه تولگی عسکر وچه د (نوفو گراد ولینسکی) په ښار کیني لجاو ونیولی و هغه یامره او یا بنديان ونیول شوه اوضمناً ډېر حربی لوازم شورویانو ولجه کړه ددی جبهی په جکره کیني په یوه ورځ کیني دجرمنی (۵۰۰۰) عسکر وژل شوی دی او (۲۵) ټانکه (۶) زره یوینه موتران (۱۰) موترارونکی توپونه (۶۴۰) لاری موتران ولجه شوی دی په نورو محاذو کیني اکتشافی اود توپغانی عملیات جاری دی دجدي پر (۱۱) په تولومحاذو کیني دجرمن (۳۱) ټانکه او (۹) الوتکی تلفی شوی دی . (ناس)

دا یتر په شاو خوا کښې

له د الپال « خڅه »

هر کله چه انسان ته دا خبره نایته شوه چه (نور) یوداراز موجی حرکات لری چه دغه اوجو په اثر دنور لرو نسکو اجسامو په ذراتو کښې یو خاص قسم اهتزاز پیدا کښې نود (ایتر) نظر به یی هم په دی ضمن کښې پیدا کړه اودوی په خپل فکر دا خبره فرض کړه چه په فضا کښې یو داراز ډېر زیات دقیق اوباریک شی هم شته چه هغه دنور لرونکو اجسامو دمدادی خڅه مرکب دی او ټوله فضایی نیولی ده اوددی دقیق شی نوم یی (ایتر) کښې یوداواوایی چه فضا هم دی جسم خڅه ده که ده اودمدادی ذراتو په اثر دغه شی په موج او اهتزاز راغی اوددغه اهتزاز اوموج حرکت دومره کړندی دی چه په یوه ثانیه کښې (۳۰۰) زره کیلو متر فاصله طی کوی .

دا نظریه ددوویز یو خڅه هم په دغه خپل حال پاته وه اوبه دغه پورته ذکر شوی کیفیت یی تر هغه وخته پوری دخلکو په فکر کښې لځای نیولی ؤ چه لا تر هغه وخته پوری د طبیعت لځینی داراز مظاهر نه ؤ کشف شوی چه دغهو مظاهر په ذریعه انسان دی نتیجی ته ورسېږی چه (نور) دراديو دامواجو په شان برقی مقناطیسی امواج دی اوهر کله چه دا نظریه کشف شوه نوته پورته نظر په له منځه ووتله اودا خبره نایته شوه چه د رادیوم خلاصه مشتمه ماده ددی خپل تشعشع په اثر کښې او دا کپدل ددی خبری شکاره دلیل دی چه شعاع هم یومادی شی دی . ددی نووتجارو خڅه نن انسان دی نتیجی ته ورسېد چه نور هغه مادی ذرات دی چه دیولخلاند جسم خڅه خیر پښی او بیارو ورو د خپلو تجارو په اثر بشر دی نتیجی ته ورسېد دیوخاص سبب په اثر چه برق او برونون مستهلک شی نو په دی راز ذراتو مبدل شی چه هغو ذراتو ته ددی فن په اصطلاح کښې (فوتونات) ویل کښې اوبو مخصوص مقدار برق لسو زرو (فوتونو) ته منحل کښې اوهر کله چه یو پورتون په ورن او مقدار کښې له (۱۸۴۰) برقی فوئی سره مساوی دی . او چه دا برقی مقدار مستهلک شی نو $۱۸۴۰ \times ۱۰۰۰۰ = ۱۸۴۰۰۰۰۰$ فوتونونه منحل کښې .

او ددهد رو جن یوه ذره چه د برونون دیو واحد مقدار اود برق دیو واحد مقدار خڅه یی ترکیب موندلی وی اودغه ذره مستهلک شوی نو ددغه مستهلک شوی ذره ددغه پورته ذکر شوی مقدار فوتوناتو ته منجلا کښې . (فوتون) په اصطلاح کښې دمدادی یو ډېر انتها در چه کونجی جز ته ویل کښې او دا یی انتها یی در چه ده چه له دی خڅه بالکل ددی مادی کوچنی والی ممکن نه دی . اودفوتون له کشف خڅه دا خبره معلومه شوه اوددی فن یو هان یی دی حقیقت ته ورسول چه دا شعاع خپله فوتون دی او هغه ذره چه په تشعشع سره لکه درادیوم کښې دی دغه فوتونات دی چه په فضا کښې خپاره دی او په یوه ثانیه کښې

(۳۰۰۰۰۰) کیلومتره مسافه طی کوی اودا خبره هم نایته شوی ده چه فوتون چه له برق او برونون خڅه لځاته یوجلاشی دی دخپل ددی فوق العاده سرعت او کړندی توب په اثر یکنځی طاقت پیدا کښې .

ددی نوی اکتشاف په اثر ددی فن یو ها نوته دا خبره نایته شوه چه هر برقی موج یومادی شی دی چه پخپله یی له کومې واسطې خڅه له یو لځای ته بل لځای ته انتقال کوی اوبه دی صورت کښې دایتر دفرضی کولو ضرورت نه دی پاته شوی . لیکن لځینی یوهان ددغو خلکو دی فیصلی ته معض زور اوورتیا وائی اومغوی داعقیده لری چه که خلک په دی مسئله کښې خبر شی نو د (ایتر) له وجود خڅه به انکار ونسکړی اود هغه وجود او شته والی به یوضروری شی وکښی او تر خو چه دنور او برقی تشعشع امواج په خپلو مختلفو امواجو اوطولوروان وی اوبه ثانوی کښې لری مسافه طی کوی . تر هغه پوری د (ایتر) له عقیدې خڅه انکار کول آسانه خبره نه ده او کوم خلاق چه له دی خڅه بل دلیل نشته چه فتوبات په خپل حرکت کښې بل شی ته اړه نه لری . لیکن (سر جینز) په دی دواړو نظریاتو کښې په دی شان فیصله کړی ده چه فوتون یا فضا کښې حله زونی بلل کوی مینی دمر دغی په شان لځی او داسی روان وی لکه کولی چه د تویک له خولی خڅه روانه وی اوله دی خپل خاص رفتار خڅه امواج تشکیلوی لیکن دا خبره مونږ لځکه نه شوملی چه دا خبره د عقل خڅه نه پرته ده لځکه چه مردکی په فضا کښې نېغ او مستقیم لځی او له دی خپل مستقیم رفتار خڅه په هوا کښې امواج پیدا کوی اوفوتون په فضا کښې متعرج رفتار کوی او مونږ د فوتون ددی معرج رفتار د پاره یی ددی نه په بل علت نشو قیلېدی چه په کومه لاره فوتون لځی هغه به متعرجه وی او په دی صورت کښې فوتون مجبور دی چه په همدغی متعرجه لار لاړ شی . ددی پورته مقصد خڅه دا خبره نایته شوه چه باید ضرور انسان یودارازشی فرض کړی چه فضایی ده که کړی وی اوفوتون دی ته نه پریږدی چه پرخپای سمې نښی لار او مستقیم خط لاړ شی او همدغه مفروض شی ته ایتر ویل کښې . په دی موضوع کښې د بحث اوزدولو ددی خبری د اثبات دپاره ضرورت نشته چه نور اوهر کښې بانی برقی طاقت ایتری امواج دی اوفوتونانی نه دی چه په آزاده فضا کښې په کمال دفرغت سره په خپله خوښه روان وی لځکه چه ایتر د برونون او کښې یعنی دبرقی فوئی په اثر په موج راغی په دی شان چه برونون او کښې په خپل معور بانندی دورخوری یعنی اولنی فوئ له دوهمی فوئی خڅه کړدچا پرمچور لښی او فوتون یی اندفاع کوی . اومتوج د برقی اومقناطیسی فوئی اثر دی او (نور) ددی شیانو خڅه یو قسم دی .

او جیز اودنفتون اوغیره ؤ هم دا یتر نظریه ته ترجیح ورکړی ده او هم ددی ترجیح په اثر مونږ غواړو چه دایتر په خوا ؤ شا کښې د نموج د قوانینو اواصولو لاندی بحث وکړو

دا یتر طبیعت و نوراوغیره امواجو خڅه دا خبره معلومېږی چه ایتر دمدادی اقسامو خڅه یوه ماده ده اوروغ اوعقل نه دی اود برونون او کښې دما دی خڅه دایتر ذرات دومره ډېر لری اود دقیق دی چه د جزئیاتو په ټولو خلا یا ؤ اوفارغو

اهمیت راه در قیمت مال التجاره

تر جمه ښاغلی پریش

بیسه تجار خرید و فروش اموال و امته میباشد و آنها مکلف اند برای استفاده مردم حسب تقاضای محیط بهترین اشیا را تهیه بینند . بنابراین تجار عموماً اموالی را در بازار عرضه میدارند که مورد اغلب احتیاجات اهالی شهر واقع شود

برای تاجر لازم است که تا اندازه کافی از حالات و مقتضیات مالک آگاه باشد . تاجر باید طرق آسان ، صرف کم و حمل و نقل و ترانسپورت اموال و اشیا ی تجاری را دانسته بفهمد که از کدام راه مال التجاره او بسرعت و در عین حال بصرف کم به مرکز میرسد و همچنان باید بداند که کشتی های مال التجاره کدام مالک در کدام بندر و چه وقت فرود می آیند زیرا رسیدن سفائن تجاری و فرود آمدن اموال مال التجاره آن به بندر در حدود و نزول نرخهای مال التجاره اهمیت زیادی دارد و علاوه بر این با حقیقت معترف شویم اموالیکه از طرق بحری نقل می یابند زود تر توزیع و محل استفاده قرار میگیرد .

چون طرق مواصلات در قیم مال التجاره اهمیت زیادی دارد . لذا هر قدریکه بازار از مرکز فابریکه ها و مصانع دورتر باشد قیمت مال التجاره بهمان میزانه صعود می نماید زیرا گذشته از آنکه از مرکز فابریکه تا بازار بچندین دست تبدیل و مورد استفاده چندین سرمایه دار قرار میگیرد علاوه بر این مصارف حمل و نقل و کرایه این راه طولانی خود به خود قیمت مال را بلند میبرد .

لذا چون طرق مواصلات در قیمت مال التجاره اهمیت بزرگ دارد بی مورد نخواهد بود اگر از تار بخنجه مجمل طرق مواصلات معتمدی ذکر شود .

در آن روز گاریکه بشر هنوز جامعه تمدن را به بر ننهاده بود حمل و نقل اموال عموماً بواسطه کاروان ها صورت میگرفت و هنوز هم میتوان اثر بر جسته و صحیح آنرا امروز در صحرای کبیر افریقا و آسیا ملاحظه کنیم حمل و نقل اموالیکه توسط کاروان ها صورت میگردد از یک طرف مصارف خیلی بلند میخورد و از طرف دیگر ترانسپورت آن مدت های طولانی را در بر میگیرد البته در بصورت قیمت مال التجاره خیلی بلند میروند مثلاً مقدار زیاد چای که از چین به روسیه صادر میشود بواسطه مصارف حمل و نقل قیمت آن بعدی بلند می رود که یک یاو چای را در روسیه به مبلغ پانزده کلدار و بیایک یوند خریده میتوانند .

اوراق تاریخ بصراحت نشان میدهد که رومن ها در دنیای قدیم مردمان تمدن و معروف یورپ بشمار رفته در امور عمران و مواصلات و خطوط رفت و آمد خیلی ها بدل مساعی نموده

و در مالک مفتوحه به تمدید و تجدید سرک ها کوشیدند و اثر این نوع شاهکار های قدیم تا حال بریاست . قرنهای سیری شد مدام بشر انکشاف نمود راه های آسانتری را برای پیشبرد این منظور طرح نمودند . بشر کنجشکا و آرام نگرفت در روی آبهای موج و بجاری بایان حکمفرمانی خود را قایل نموده فضای لابنتاهی را مورد تاخت و تاز قرار داد . کشتی های کوچک اختراع نمودند و در شب ها به راهنمایی ستارگان مسافرت مینمودند لکن خوف و هراس داشته به جرئت به این کار اقدام نمی نمودند .

فنیقه ها معلم دریا نوردی بشر ، کسانی میباشد که برای نخستین مرتبه از ساحل فنیقه توسط کشتی ها بجزر مدیترانه را پیموده و به ساحل انگلستان پیاده گردیدند . . .

بعد از مر و رساله قطب نما اختراع گردیده به وجود آمدن قطب نما اهمیت کشتی ها را خیلی بلند برد زیرا بشر بعد از این از بحر خوف و هراسی ندا شنید و با کمال جرئت مسافرت های طولانی را انجام میدادند نخستین فردیکه یک سفر طولانی و خطرناکی را انجام داد کولبس معروف بود که قلب آبهای اتلانتیک را شکافته با ساحل امریکا پیاده شد .

چارصد سال قبل از امروز مسافرت های بحری توسط کشتی های بخاری صورت می پذیرفت و دیگر به زورق های بادبان دار احتیاج محسوس نمیشد . در آنوقت مسافرت از انگلستان به امریکا در ظرف چند ماه صورت میگرفت و امروز میتوان در ظرف سه روز این سفر طولانی را انجام داد و در یک وقت از ۲۰۰۰ الی ۳۰۰۰ مسافر را از یک قطعه به قطعه دیگر بیا نقل داد . اختراع ترن و مواصلات خطوط آهن خدمت بر جسته درین زمینه نمود . در مسافرت های بحری وجود کانال ها اهمیت بزرگی را حائز است و برای حمل و نقل اموال وجود این کانال ها خدمات قابل قدری انجام میدهند . مشهورترین کانال دنیا کانال سوئز است اهمیت کانال سوئز را میتوان اینطور دانست .

مثلاً مالیکه از هند خارج میشود از راه کانال سوئز ، بحر مدیترانه آبنا ی جبل الطارق به خاک انگلستان را صل میشود لیکن اگر این مال آبهای موج و خطرناک افریقه را دور زده به انگلستان برسد از یک طرف زیادتی وقت و از طرف دیگر مصارف هنگفتی را موجب میگردد کانال بزرگ پانامه که در بین امریکای شمالی و امریکای جنوبی واقع شده در سال ۱۹۱۵ افتتاح گردید این کانال خدمات بزرگی در حیات خود به جامعه بشریت مقبول نموده و جهازات انگلیس در یک مدت بسیار کوتاهی به ساحل غربی امریکا و اصل میشود .

لجایونو کښې نوتلی اود اخلېدی شی اود بروناتو او کښې به منځ کښې هم داخلېدی شی . او ایتر یو داسی ساکن شی دی چه بی ددیته حرکت نه کوی تر خو چه یی هغه امواج په حرکت رانه ولی چه دمدادی ذراتو د روانه خڅه پیدا کښې . (نوریا)

اداره اطلاعات طبی

(۲)

مقدمه این رساله درباره استقرار حکومت دران منطقه بحث میکند زیرا خدمات صحی که قابل اعتماد باشد تا وقتی که در یک منطقه حکومت مستقر است قرار نداشته باشد ممکن نمی شود کذا مقدمه رساله مزبور اسمای مامورین صحی همان منطقه را و حقایق منظم راجع به حفظ ا لصحه عمومی و مجاری آبهای نوشیدنی و کارخانه های برف سازی شامل میباشد . ظاهراً چنان معلوم میشود که درج حقایق لازمه راجع بکارخانه های برف سازی چندان ضروری نیست بلکه بمشابه جزئیات است لیکن حقیقت چنین نیست زیرا محافظت بعضی ازادویه از قبیل ادویه تلخ و انجکشن به اشیا ی مورد احتیاج دارد . بعد از مقدمه فصل امراض ساری در آن منطقه ذکر میشود . و در پی هر فته دارای حقایق دیگری هم میباشد در بعضی از مواضع شبیر کهای حامل مرض (کاب) موجود است و این حقیقت به شبیر کهای جزایر غربی هندوستان هم صادق می آید بنا بر آن لازم است که عسا کروسائل حمایت را در هنگام شب داشته باشند آب نهرهای بعضی از مناطق یک نوع گرمی دارد که در پوست فرو میرود و اداره مزبور عسا کرا آگاه میسازد تا از شنا کردن در آب این نهرها اجتناب بورزند . ملاریا و اجتناب از آن .

وقتی که ملاریا انتشار می یابد ترتیبات لازمه برای حمایت عسا کر از یسه های اسفل این امراض گرفته میشود و چون معین شود که عسا کر به ساحل یک منطقه در هنگام شب فرود می آیند ضرورت است که به آنها یک شبکه مخصوص داده شود تا در وقتی که بساحل فرود آیند آن را در سر خودها گذاشته و از یسه ها خود را محافظت بکنند دیگر از حقایقی که در کتا بچه های این اداره ثبت شده اینست که چون نیک عسا کر دسته اول انگلستان در وقت مجاربه گذشته در ساحل خلیج ایران فرود آمدند در اثنا ی شب اول به ملاریا مبتلا شدند در فصل مخصوص ملاریا این تفصیلات هم مذکور است . آیا آن یسه ها یی که ناقول مرض میباشند کدام نوع اند آیا در شب هجویم می آورند . و یاد در روز و آیا در آب ایستاده وجود می آید و یا در آب جاری و اندازه طیران این یسه ها چقدر است . خلاصه بدینمنوال رساله مختصری بدست های عسا کر توزیع می شود که در آن تمام حقایق و ارشاداتی که جهت محافظت آنها ضروری و لازمست درج میگردد . (انتها)

خرگندونه

حاجی رمضانعلی خان و شرگایش رساندن یک تعداد کتا بچه سفید یکصد ورقه و پنجاه ورقه و خطدار و کتا بچه رسم وغیره کنار آمد قوما ندانی (حرابه ، ښوونځی) را فرار قیمت های علیحده قرار داد . نو دماند که از تاریخ منظوری قرار داد تا موعد دومه میرسانند مرجع مناقصه از ۸ جدی تا ۲۰ روز مدیریت لوازم قوماندانی حربی ښوونځی واقع مهتاب قلعه . (۴۷۱) ۱/۳